

Landskap: SKÅNE, Upptecknat av: Jacob Bergström
 Härads: TORNA Herrh Adress: Västeröd
 Socken: VÄSTERÖD Högestad Berättat av:
 Uppteckningsår: Född år i

Uppteckningen rör

Grulle.

1.

Spiterior från en stuga

1.

Sidares arbij

2.

Vanef.

3.

Däckhåstet

4.

Kara ö vanef.

4.

Djurgen

5.

Svart hund

5.

Väglenanen

5.

Visse

5.

Koj i bygdesägen - Teejabloss

6.

Skärmman

6.

Skärmväxter	6.
Fästa växter	6.
"Tärnu" o "pelttu"	7.
Rönuad pag o Sista Käes Kali.	7.
Tjöfroa	7.
Osu färtrollans växter	8.
Kyrkorgnens eld	9.
Kyrkoklockorna.	9.
Bäckargosslingar	9.
Kuckau med pengarna	10.
Lantmätare, som spökar	10.
Kluvstrågen	10.
Vassl.	10.
Gavatta	11.
Bröck	11.
Niss	12.

193

~~prisfärslans
Danne i hörnet. Byn har en
vattentorn i den kyrkliga
stadsdel. Det är en
takkrusin från 1700-talet.~~

1.

453

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

453

Morusthuset som nu är rum i fattighuset i Högestad
har funnits sedan 1800-talet. Här är en pojke född 1869.

~~Ystad's Allehandas Redaktion.~~

~~Ystad.~~

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

~~Undertecknad, färslan, är född i Ljungbyhusen, Högestads
socken 1864. Föraldrarna varo soldaten Per Olofsson Berg, född
i Storsby 1825, död i Högestad 1869, hustrun Bolla Berg
född i Högestad 1831, död därstädes 1907.~~

~~Sedan min far avlidit måste min mor med sina sex små barn
lämna soldatstallet och flytta bort i fattighuset ett av Ljung-
husen. I detta hus varo inhysta 14 åldrustiga personer, de
flesta f.d. hovrörbönder.~~

~~Bolla Berg berättar: Den väg som går mot norr från Högestad
mot Lyckås går över en backe som heter "grulle".~~

~~Närr byen ligger en hel va där gära för begge sior om vajen ämma app
ti "grulle". I ifro byen imod Sösta ligg gära å hus långt ner, å i
norra parken där brännene, där ligger förrådkum.~~

~~Där kostallen å mitten e där ligger Gummes gära, den siste som
räns ner. Denna gären kallades osse kasären där krigfolk hade
liggjed där. Sven kasär kom li å bo där sien han blö statkar
derfär källar dien där sven kasär.~~

~~Inriktning +
en stuga~~

~~Närr vi kom fro skolan en morkj och dyster decemberkväll 1874 hade
moår syd en häuppanna pantallop å lat tulltry sillar på sill-
tallrikjed, skärred nona skyvår boö å varmt ed gråne drickja nä bida
i, å satt lämpetkubben för bordet å länt lämpan så va vi färia
me å eda, men ingen ville eda me di tringje skerna, alla ville ha
di spissnäbleade och lite tjur bröd löst. Så leste vi färr maden, å
sien vi eded to moår au kored å sien satte si li å karda klär.~~

~~Moår, mäster har sat ja ska ha en svenska historia. Moår, ja kan inte
skaffa ni bög, ni får ni som ja lesa kattatjis å salmebög, så ja
kan inte gjära nod väd. Hyggj, hyggj före å vara så fälli.
Närr vi hade eded kom en gumma in färr å byta nona ur.~~

(12.5)

å närr en au di hörde did sam bode i samma färste så to hum sin spudehossa må å gickj där inj och snart kom den tredja och nu voro fyra gummor församlade. Nu börjades ett sällskapligt samkram med omvälvande program, först:

snack om sidanes arbaj,
om spöggje,
sang.

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Sidanes arbaj: hum kardar å spinjer du blår ti?

Gjorr du hossår ti frammada, jasa ti Nels Sjins.

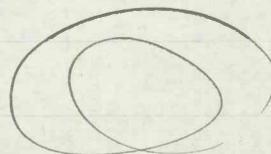
Ja tror du gjärr krun hossår, ja did gjärr jä, men hum ska ha där. ja di ska va tyst, men du behåver ju inte sied. Fröl Sjins knud han ska hadom, ja, ja gatte mi tid, han ska juta si med äge knus luttår, ja di ska ja släppa ställed, ja, ja har hört. Sissa ska had. ja har dras må å valha vanta ida ti Måns.

Jusses har du tad di po "nudato" did som rygger så. Här får du ed ti å hängja i hov. jo, ja kardar skjättefall iblan ti å lingjat må. Här ska nu jackap tjena ti åre. Han ska til komman i Lästa. Här stor lun ska han ha. Et, han ska ha, tröja och tre-skjäfta baysår, skjorta å ed par hossår å en skjäppa fantafflor satta, så ska han gå i tjurst närr di vill han, å han ska va där så längje di vill han. Här stor lun ska Kereti ha? Ett ^{Lunda} lungaförkle en värkjens klocka å trecko had hum slider.

|Elna Måns Jöns: Glutta, gå inte i tjurst en bisla, får di kommer ni tio nock. | Di sia did har brönt i norden. Jusses här kan did ha vad? Där lå en tyggieman ti Algruns igår näffa, han si ad där va to gira å brände i hindan vä Lävesta.

Nu kom di inj po spöggje å då leva Elna Måns Jöns.

Sang. Den märsynta Ingvar (prästa Ingvar) Ingvar Melander hon var sångare och hade tad en gro rejekom med sig å en bid papper au en strand, hum la papperet yer tennen ^{p. hämmen} och satte kommen ti mogen och sjöng och en intressant musik uppstod. Hennes visor kommer jag till senare.

Spógoje.

Växjö, Sk
uppl. av J. Bergström 453

Elna Måns jöns, kvina till f. d. nämndemannen och leonläharen Måns jöns son båda lefde och föddes i slutet på 1700 talet.

enulpon

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV.

En gång skolle ja gå med milda ti höstafolket, ja va po den "lon" (havande) å ingjan ja jickj så tankte ja vä mi sel, ja fårr ta å sveva svevelisten om mi ifall ja skolle komma ud fårr nod skaon, fårr den har di ingjen mat (snakt) å gå po, ja svifte svevelisten om mi å jickj: När ja kom tilaga lätta vä "grulle" så tita ja mi ti sian, å där lå en stor "vou" vä en mo, ja bli "dan" (lamslagen av fasa) å slängde hadd ja hadde i häanneona å löste listen ifro mi å slängde den ette mi po vajen å hålde i leänen, å ja sprant å "voulen" no mi. Han led stittje fårr stittje au listen å id, å närr ja kom hum så va där barra ett par bida igjin au listen. Ja slängde leänen å sprant inj, å närr ja hadde läppt fastedören id han den siste biden, men när dören va läppt hadde han ingjen mat att gå igjimman. å ja bejickj mi.

Min mor Bolla Berg tjente som fia hos detta folk och jickj å berände. Hennes omdöme om Elna Måns jöns var detta: Måns va en biden å snäll man men va gla ette brämmevin. Elna mete au tin had han skolle ha fårr dan, ettl halt stopp om dan. Norr där kom non ej av de utmätta, di sköle han ha fått si säl. så spandera moår, å mer än hum slo opp fingje di inte.

Hum smola drickja å bro ihov å satte po kakelonen å la lita siropp i sien to hum si ettl boas rus å jickj opp po lautet å la si i en stor tjista å sau rused au si. Norr hum kom ner jickj hum ti kakelonen å skolle ha sitt drickja å bro, men många ganger hade Bolla å den anna pian eded hinnas drickja å bro, å tumt "kruntan", did va sutt, å så satte nytt drickja å bro po kakelonen ti moår. Di kone inte komma ti siropen.

När hum smigte ad där va inte sutt sa hum, hä, har nu Klaus vad framme ijin. (sånen).

Hum hade folk nok fårr si, å möggifäri va hum. När moår (Bolla Berg) ville boas har sa hum, hä, had ska di behäus, där har inte vad skjitt ied. Di stoe si häst au alla i byen.

Och. Stor inkunet fårs han to ben rätta å krama sinor. ☺

4.

Telna Sven Pers, född omkring år 1800.

ja, så vroulen tit po vår middagj om kvällana, men närr ja va po den "lén" så fyllde Sven mi ud å han to en stor tjäpp mā si, å då vana vroulen si sate ti å koma.

Bäckahästen

En gång så ja bækjahästen (omkring 1840) vä korran i byen (dammen) å gluttana slo han. När di gickij se bækjahästen stå vä korran klæc frägana po. Å bækjahästen blö stärre å ståre, så närr en fräg skalle klya po tytte han add hästen blö sa stor, så sa han. Sickjen stor häst, jusses då å en bækjahäst. När han näunde jusse naun försvarat bækjahästen å frägana stoe po gadan igjin. Hade han inte häunt jusse naun hade han tad alle gluttana å spröged åd korran mā.

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

En gång sto den "Däue" (en gammal ungkarl född omkr 1810) å task i Glyggesta engja, å en kväll sien di edet kvällesmad, skalle di ga ud å je nöttfor. När di kom ud po gären sto där en bækjahäst å åd au en stack po gären. Annårs Däuing trode di va däras ett öjj, han gickij boot å skalle tan, farr di hade sel ett gratt öjj, men närr han kom sprant bækjahästen å portana slop app å bækjahästen sprant udan porten, å den Däue ette. Di andre foor udom porten, å så, add bækjahästen sprant ner invid en bækj, så en au karana, jusses Annårs, ser du inte add di e en bækjahäst, Dä försvarat han, å Annårs kom ti si igjin, men bækjahästen slo en ad sänt slav så han blö Däue.

Mara och varul

En gång va där fira fiaar som hade fåd fatt i en julahaus, den toe di å for ud i ängjona mi vä Boje skjäl. Di droe sir mygna å skole kriva unger en, farr di skole få en lätt förlässning. Di hade spänt ån po fira finja å skole ti å kriva, unga julahausen.

O

Så va där en man som hade hört di. Han to ett öggjå en klasch å se did. När han kom skole di ti å kriva unge fulahaunen. Di klozalna, å skole flya förr, å hade slited ån itu, men han hade ed dokted äggj så han kom ungan. Sien när di hade krävad unge fulahaunen, klozdi en mara om di blöen grubba i blödi en färg så kloz han "vooul." Så skafftes maror å vooula. Di kone inte blöd förr ån di stod po tjärtjegoled. Å sa non ti en sinnen, ja troo du e vooul ella mara, Då blöden foi, men sa då den, nu kan du varad iställd, därför tore ingjen si där di färr då blöden ed ^{sa} sam dom di.

En gång hade ja vad po aleaj ^{Dötter} ^{Döingen} vägaren. Nå vi skole gå hum å kom po bröndgården så komer där en döingj "gånes. Vi jickj ti sian där va to kva mi". Den ene karen jick osse ti sian, men den ene jickj mitt invid döingjen. Då sa den ene karen, ser du inte din jewel, här kommer en döingj. Han dro si ti sian å kom ungan döingjen. Han va inte fadd sinnen da så han så sinnit. A döingjen jore vass ingjen förtred. Han kom fro magasinet å jick ijiman den vestre footen å skole gå åd fjärregåren ^{LUND UNIVERSITETS} ^{FOLKMINNESARKIV} igjin. En gång kom ja å smutte en döingj fro gadan må lagon yro si. ja leste fader vår å harren välsines å sa i jusse naun. När han kom mitt förr mi sa han, je pian klär ti en sängj. ja tade ås gjord, illa hade je kannad blöd itu bonden.

En gång hade ja vad i kule (Kullenmölla) å när ja kom ti korvaja va di mirt. När ja kom ti gralle smutte jag en stor loved svart hong, di glode i morgon å i ynen förr. ja leste fader var å harren välsines å sa i jusse naun så jore han mi ingjen förtred. Han jickj sina vaja å je mina vaja. En gång hade ja vad i kule, då klozdi asse mirt ingjan ja no korvaja. Där kom en lojteman å fullde mi ånna hum, ingj po vägen. När ja kom ingj så snorde ja en fittoned, tade å slängde den ned gummman var jived å den to han. När han jickj lun så jore han ingjen förtred. Per Ols po husmännen har "Nisse". Här gång Hanas koga so illa rajar gröd sätter hum en tallrikj sinnit anan laut-holed å did eder han. Di sia hum har än i en äscha om han. De övriga instämmande. ja did har hum, å di står si besa.

Hengjeljersbacken (å Högstad Nygård) den står pro fira felare
Jalattan, men ingjen vauar gā did dā, å dā dansar tröllen där.
Hela den feladen vä Hengjeljiv kallas Danemark, å diupska
ha vad svenska å dansat fjortan gånga på en da.

Danskana grava ner fjortan kacklomma penja ner där som
du inte körde ta mäsi. I virskooran ^(Njvång) ska di ha ^{Pengabloss} gravad ner
en tjel penja i po begge ställen ska va gastahloss.

Skausman
En gang va vi nona fruentummar a fila brâune i lier plynas
a da si vi en skausnua. Hum hade ett geant andikte a spran
a ryggja si. Hum skole lochad väs ud i skauen a färovillad väss.
men vi blö stånes a tita, a si blö vi au mänia. Hum skäms
färr a visa si po ryggjen, färr hum e liggett hagetrur po rygg
jen. Skausmannen sto va ett tre, a han va höj som hala
tred, men närr vi blö au me skausnua, blö vi au mä
hanom mä. Men vi blyngje lid "dana."

När denna kvinnan kom dit; (en hong som di glöde i morgon
po;) inföll jag, han ditta varo sann? Elne svarer Pers: ja, min
skäl e di så. (sjeljudget uttalades med skarpt k.) Detta var en lugn
och mild kvinna som aldrig svor. Härav ses, att hon trodde
verkligen själv vad hon talade.

Hon hörde ti di mindre hovröhänder: Husmen, ett par dragare
Ett Måns förs, de storre ^{je} Fästa värma ^{Alvar} 2 par ^{je}

Min mor Bolla Bergs omdöme om denna kvinna var:
Hon sto alltid i manesdören å skole se hadd di va förr
folk som komne för gadan, å ova dom li. Faltrångd.

Hun å flere me hinn lue å lante varmen i en gammal
tresto au sånna som fäst varmen råkted. Att fästa varmen
tillgick så: Innan men jicky ti sings, jicky å la si, gicky en ud å
to illekommen, en fråskäul å to me iltängen fäst try faror la dom
fr varmen i kahelonen, å sien en illbon aska auanfso, så
mellte di, å glör va där om marenen. Sien to en en spann vam
å to mi hanen å dänkte nona droppa ikringj. Sien sa en:

Seså i gusse man, å ~~st~~ töppte illareolören ti illaren, gruan, föppen
skorsten.⁺) Lämpan satte en jso lämpekhubben fö boren, å hängde dallen.
ungan, å slojte lämpan å krev mera.

+ ungan, å slöjte lampan å krev ner.
+ Disatte in glad stav åsle förr kakelornsholed, å en biden fejlstav i myraraholed.

Bolla Berg född 1831, hemmes mor 1803 hovrörbönder husmen.

Min moår vä "torrebarra" i Hyggesta å när hum skole gäti boyde
 stuan å se om hören to hum mej me förr tröll hade inte mat må
 sanna som inte hadde städ fö tjärtjegoled. När hum kom ti
 brydestuedören så stämde hum i leste fader vår å harren välsines
 å när hum hade lest sa hum, seså i jisse naun gävi ingj. ja va
 ni år. År vi kom ingj så jickj moår bort i gruan å lände
 pråsan i varmen. Å så skole hum gäi bort ti "barren" å se om
 hören å vännan. Nuvi kom där han lådär en svartloved
 hong. Moår sa i jisse naun å to majam aomen å jickj bort i
 gruan. Moår sa, ja "fittin" e hed, så vi fä i quis naun gäi borta
 vänta hören. När vi kom tilaga va hongen bärle. (De andra
 inföllo, ja när hum hade nämt jisse naun så hadde han
 ingjin mat me arv. En anen gång vi kom lådär en stor svartlooved
 hong i gruan vä varmen. Moår blö "lan" å leste men så farrosvaat han.
 En gång hade Bergs lervår Lenat (Lennart, han bodde i soldatbopet
 när dessa historier berättades nära intill) vad fö Hyggesta änyja
 å skole gä ham, omkr 1853, så när han kom ti sväita le, så kom
 där en röhoad piag å lu kontuvenen. Lenat förde di va hans en
 piag Ola, så sa han, had luär du här förr. Hum me di. Men
 hu bli ve å lu omkring en. Han slo ettan, men piagen fyldde
 ham. Mor Lenast hörde nod alla vä dörren å iona, å Lenat
 jickj ingj å blö "galen" å slo ner så mied som fandes.

Ingar L sprant å kalla fö falk å fira kara hälden i sangjin.
 Ingar L sprant elle Lissa Hans Kals, hum va klog å kone mer
 än fader vår, hum kom å tultry andra kvinnor. Lissa Hans kallas
 la hämmena fö suden å tita ingj å se, hyggi! hyggi! ser ni
 inte fan står fö goled å slår klaseh. Di anre tita, men
 di sid inte far di va inte fudda sinnen da. Lissa leste
 bid så lust å fö manen sauna Lenat å när han vagnar
 va han dotti. Så Lissa kan nod. En gång hade Berg vad i
 "stan", å han kom ti å snacka me in sjöhar vä bryggjan. Han sa ad
 i lärrasbad, när di va ude å sjala kom där en pjöfva oppan
 vanned å to try tymjor så i sitt färkle, å for ad sjön me.

O

En gång hade Berg vad ti ajsjons i Borje å där tifte han en gäo omkr 1860. När han skole gā hum så här han gäsen unge armen. Happa Albar var mā. Albar sa, ja ken jälpa di å lära gäsen. När di kom hum så gjore gäsen vingja äggj, å sū blos di, da ette da. Berg sa, ja får gā ner ti klintholmen där e en man som e klog å sögja far gäsen. När han kom ti klintholmen va mannen humma. Berg sa, ja va po en ajsjor å tifte en gä i boje (di va när jässen jore) å hum jár vingja äggj. Ja, sa mannen, du skulle säl hārd din gä. Då blos Berg sū hāt här lyttes po hoed ed. Ja, den stör har sjöll ti di kan ja visa dej i en sprann vann, men då blörl du sū galen så du slår ijäl en, men ja ska visa di en i ~~stakelonen~~ ^{den plöge viste inte Berg hett hjälpen}. Berg fick nod i en lapp liason en barnasudd, ~~hjälper~~ ^{var} där börged om. Han sa, du får inte lösa opp trän. Tjyllna nu ett bra hål i kachelonen å när di blörl neobränt så kasta ditta ingj i kachelonen po glörona. Vi tjände föd å då liason grall då i lappen. Berg kasta då ingj, å did smell så vi trode based ramla. Så tita vi i kachelonen å där va hela Albars ansigte sjägg å allt, men ette den dan gjore gäsen räktia äggj.

LUND'S UNIVERSITET

FOLKMINNESARKIV

En gång va Bergs syster fro Ramsåsa å sā om våro, hum blö hos viss lid. En kväll skole hum gā ud å fissa ingjan hum la si. Hum satte si utan om Järnsteolären. Som hum sätter si mer reser där si en stor vool vä sian om na. Hum blö "då" hum va po den len, hum komme inte skrigga som hum blö rädel, men där va liason en röst å sa, Berg! Berg! Berg sprant opp au sängjin i hela sjötan, nappa en tjäpp po stängjona å sprant ud. När han kom ud så slo han rapp po rapp po voolen å den linkja si au å gnall. När han skole yro Lars Ols järe ficki han många rapp si för han opp åd Lars Ols hache. Om di tjyllde voolen ti en (sockengräns) mochsjöled då hade voolen mat å då döda han den som förfullen, derförr före ingjen tjylljan did. Voolen hade inte hungan å flöjet po na. En gång lå Berg i Malmö po berckning. När han ficki po vallana va där mod som sa, hass, hass, liason veste. Berg blö rädel. Han sa di va noch mod förvareld far di gaotic förbogdoona där saddr.

Maraan bly fri från författnaren

Min moår snacha om, där va to fruentummar som sode å sprunge blär.
 Rött som di va sa den ena, hyggj; hyggj här di e kalt, blö inte rädd.
 ja far bär cd gråne, "å hum blö" dan," men så så hum barra klämma
 po stolur. Hum stände mi rochen å nöö hum hade sited lid så
 kom hum i kloina ijir. Så sa hum, ja e så sjug. Da siär den anna,
 ja troo du e mara. Ja di e ja, tuck ska du ha far du sa mi ali.
 nu e ja fri, men la mi allri hörad mer. Kogsmannen

Ti norre Nell sjins i Sösta kommar skaumannen ingj om vintälvalla
 ana å liggjer si fro en bantj. E där mor som sitter si där sicr han
 bantj om, bantj om, så där e ingjen son too sitta si där. Nyckelvunnen

Moår snacha om, i Hyggista e en tjärtjigim. Tjärtjan hiddar
 Kristina. När di böjde tjärtjan å skole liggja grungen så kom
 där ett fruentummars färbi. Den toc di å begrafe läuande ange
 grongstenen. Så di som kommar i rätta åiane ser na inte, men
 ella visar hum si vä altared å då blöd di farlet far den som
 kommer å ska stjela. Kyrklockorna

Prästa Ingaren, Den märsynta Ingaren, Ingvar Melander. LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Född omkring 1830. Han hade omkring 1855 blöd besauv mä prosten
 N: son därav nämed. När ja fönte i Näsaby sadd ja en gäng å molka
 i klokenatrone. Kryssad jekk' fro tjärnagåen å äd, å så rajna di så
 färgparelet, ja drö koen intorned. Sär va lynt, men ja va rädd
 stenana skole ramla ner fro mi. Den tjärtjan har städ sien syorda
 floden. När di skole tjärat klockorna fro Näsaby ti Öraby så lo di
 bode ögg' å studa fär, men ingjen komme dra dom. Så va där en
 man han sa, ja har to battlinja som e tvillinja di han dor där.
 Han lo battlinjana far å di doae klockorna ti Öraby.

En gäng skole ja ga ti Balringje, å när ja kom upp ti grudgraven
 tätta ve, så kom dei en hov ^{Bräckaryssinga} släktafryseslängjön kringj' mi, ja blö
 "dan" å lesti fader var å harren välsines, å sa i gusse namn, men
 när ja nu grudgraven före di dor ner, å jore mi ingjen förtred.

En gäng skole ja ga ti Ola Ols i Balringje mä hossår ja hade joxt.
 när ja kom upp ti grudgraven fro väjen, di va i kvällningjar, så kom
 där en bækjhäst, ja sün inti mun ja hördi härr bräskona slo invid
 stenana fro hin sian om väjen fro agroen. Ja blö "dan", ja har allri blöd
 så rädd fär, ja lesti helväjen. Han jekk hela tiden vä sian om mi injan
 om järca. När ja kom ner ti avassboven (gränsen mellan Högeslad - Baldoringe)

Torn i ud

Världen s: n

LUND'S UNIVERSITET'S
FOLKMINNESARKIV

Kruckan med pengna

to där ett barn som en hade vält en buslängja i ån, åsse blö ja au men. Ja va så rödd nuo ja jieki tibaga så ja ficki jämneds. Flera i jämman di. Gamle Per Jackups mor född omkring 1780 hade bort i torpareby i Baldringsjötorp. När hum lände så sålde hum miltji ti fettad folk å slo hälten van ibland. Penjana la hum i en kåvärkrock å grava den ner onge kackelonen å la en sten yr. Så dö hum å sijin viste där va frånja. Så en kväll kom hum å skole rigna frånjana å då sad falked i mörkt i stuas. Hum to krocken opp å valde frånjana på golod å börja å rigna dom opp i krocken. Där e vannstivören, där e miltjastivören, så hälde hum förbi hum fikt rignad alle frånjana. Så satte hum dämm ner ijin å la en sten yr, å färsvant, men en au dom kesta sin fälekuniv där bort, å den ette på di krochen mi frånjana å tocdom.

LUND'S UNIVERSITET'S
FOLKMINNESARKIV

Elna Sven Pers har odet ijin.

Lantmätare, som spökare -

Itras di bärja å luamä lantmätaretidjan å mete joren, haodd haar en skole ha, komme di ti jongen åsse. En kväll va där en kar uti å jieki, rätt som di va si hörde han en tjedja å skramla. Han var en kar som inte va rödd. Såva där en rust som sa, här i tjedjan å jelpi mi å metta så ja kien fåd rätt, förr får ja ingen ro i min grav. Karen sa, du komme metad. Rätt din jivel nära da lände så hade du slappet sien da blö'da, nu har du tid å gäi där å meta, å bode Sven å ja hörde den tjedjan lit. Berättade dee. 1874.

Sofia Nils Trueds född 1835. berättade omkring 1872. Västergötland

När Nils va bys höre så en kväll i mossen förtjagi beche kom en studluane ifro kregjen. Nils va försus. Han sa, had luon da du har fått din jivel å skollé dryan ti di andre kregjen, men han sprant inmod en torragrav. Nils for ellen å han hoppa ud i graven å di ga si ti å spila. Di va ellervastrogen. Nils han sa, spila da, men ja dansar inte om du spilar allri så grant. Men Nils lejja å blö sjug å jieki oppr å lu si va Lars Ols järe å la där ti ja kom, så så ja add did va galed. Hade e de med di du ser så besynnerlig ud. Eja har kommed ud förr ellervastrogen, å lid försus va jā, så ja snocka men. Men Nils hade nära blod itubunden. Johanna Tellström född 1850.

Johan när Grevinnan Piper shall komma hem är ett skoslände med bordsservisen i mettalen. ja sa detta till Grevinnen. Grevinnen sade: Det är "nuvarande" sedan finnes i palatset till den rinnaste pojke. De gör förvarsel när något shall hända. De gör intet ont, så när I hören detta blir ej rädda, de är nyttiga. Berättat omkring 1875. (Hvad shall man då tänka om Elna Måns förs, ell. Elna Sven Pers.)

1853

Bolla Berg. Sedd ette vi blö" juta, så en natt kom goavetta
 å to glatten i fro väss i sängjen. När vi vagna sa vi ti häran-
 ra: Have glatten? Ti blynyje "lano." Ti little å little men
 vi kone inte hittana. Sa kom Berg ti å titarunge sängjen å dör
 å där lå glatten å sau så svetten rände ner åd tjäntana fso na.
 Ti toc glatten opp å hum hade inte komed ti mor fartrad.
 Di va goavätta som hade tad na. Men vi ga åssc goavetta här
 jul, å did járr ja inn. Om julen, om här helikväll hälles ju
 lita drickja i här jörra i stuan å siår: Där goavetta har du bidz
 (De övriga instämmande) ja di járra vi asse. (Skars)

Bengt Lund född omkr 1850. Min far i Baldringe Ållskog,
 Soldat Lund, berättad 1873, kom ganses år ållskaven. Han kom
 en kväll å mutte två som varc två stora åsta-halmbyror.
 Han sa: Did va nona fåvla bra byror ni har. Färr did
 add han ova dom, ti så blö" hen sjug. Nu liggir hen rentau
 å vi har sagt Assumsprågen, men han sio'r han mutte toc.
 Mor Lund låg länge sjuk. Frölingen delirium, eller hjärnblödning.
Jacob Bergström. När ja va biden, sa kringjorna add me e
 här i Hjärtista ingej som han trölla mer än Blankjan.
 Enka efter avlidn soldat Blank, men somma sa, hum
 hade harra en on fod. När hum kom in så nod stille
 och något särskilt var å förde brade hon otur med sig.
Dorla fins Bengts född omkr 1800. Hon kose boda fär hylle-
 lebst. Det tillgick så att hon brade ett rör av en gäspuna
 Den hyllebleste (vattenkoppor) dro au si å la si i en kake-
 bensbent. Hum blesten var hela kroppen nona gänger,
 sien skole den bleste ta en haus vann å ga til hylletred
 Där han stod å fissad, slä vunnef fotred å sia: Där
 har du ti dag å dina, så lar du ble bo maja mine.
 Hon färtjente många stickje tyd å bo" me blesaned.

De sista åren var Berg något sjuk. En qubbe i fattighuset (klumpen)
 "sina". Berg sa: Nej, (projen) här gör klumpen ude, gå ud å si han kom
 mer in, men si Ola förrors, si inte klumpen. Berg, han du sina mig idag
 jag kjänner mig si dili. Nej, se klumpen, di kan ja inte id, di e sönda, di e
 synj. Berg blöjd brövin, ja ette som di e du Berg sa sha ju järrad. Han stöld
 sig bak ryggen fsi Berg i sa (knumla lit) ja jävlornas jövlar i hälveté, mötte föra
 di döllik blöld in, ett aned lann. Resultatet blev därefter.

Den närsynta Ingar. med kammen och pappret för munnen:

En stjärneklar afton i rosende lund
Spatserade jag i det gröna,
Der stod jag så stilla förundrad en stund,
Och hörde ju niktgalns stämma.

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

En annan visa:

Jasi du är kommen ud far att sätta ill uppå sten,
Sek kär du min löjtnant var talig,
Jag går ju att spätsera med kärsten min,

När de elleva skotten varo skjutna,
Så att armor och ben var av maj,
Tid det tolfta skottet jag mig länade till jorden mig neders,
En plånbok fyll utur min ficka,
Sek hundra riksdaler var i den,
Och när i däin mā till graven,
Så dricken min oskyldiges skål.
Så väste där två liljor uppå graven,
Den ena var röd som en rosa,
Den andra var vit som en svan,
Det betydde den oskyldiges död.
Jag kan den ej ordegraunt.

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Min Master Kersti född 1820, berättade, jag fick hela id i engelsjer påls här din snoår fuddes.

Bollar Berg. Berg se, när han va fåg sto han å knabba svompi i svomprahusen i ramsåsa hos en tjusk. Denne lärde Berg att skriva och stegja paunloppor. Ingen kvinggi i Stenbyby kom stegjapauflor fö 1830 talet, och hela Stenbyby var så belägtade att divore i två häsche. (släktgenar.)

Döm ovan:

453

Jacob Bergström
Lantbruksskolar
Hovslärja
Färgeröd